

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 14P/232/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7620204783
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matej Okály
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2020:7620204783.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Matej OKÁLY, v právnej veci mal. detí: Y. Z., nar. XX.XX.XXXX, I. Z., nar. XX.XX.XXXX, P. Z., nar. XX.XX.XXXX, Y. Z., nar. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Mesto Spišská Nová Ves, deti rodičov: matka S. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. K. B., V. XX a otec K., v konaní o návrhu navrhovateľa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, za účasti Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves, na nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. N a r i a d ť u j e sa ústavná starostlivosť u maloletých detí Y. Z., K.. XX.X.XXXX, I. Z., K.. XX.XX.XXXX, P. Z., K.. X.X.XXXX U. Y. Z., K.. XX.X.XXXX, ktorá sa bude realizovať u mal. Y. a mal. Y.A.S. v Centre pre deti a rodiny Spišská Nová Ves, Štefánikovo námestie 1358/1, 052 01 Spišská Nová Ves a u mal. I.Á. a mal. P. v Centre pre deti a rodiny Remetské Hámre, 072 41 Remetské Hámre 31.

II. Matka sa z a v ä z u j e prispievať na výživu každého dieťaťa mesačne minimálnym zákonným výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrované dieťa, počnúc od právoplatnosti rozsudku, ktoré výživné v prospech mal. Y. a Y. je matka povinná uhrádzať na účet Centra pre deti a rodiny Spišská Nová Ves a v prospech mal. I. a P. je matka povinná uhrádzať na účet Centra pre deti a rodiny Remetské Hámre, a to všetko vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred,

III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Tunajšiemu súdu bol dňa 24.09.2020 doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves (ďalej len ÚPSVaR SNV) zo dňa 23.09.2020, ktorým navrhol nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými: Y. Z., nar. XX.XX.XXXX, I. Z., nar. XX.XX.XXXX, P. Z., nar. XX.XX.XXXX, Y. Z., nar. XX.XX.XXXX.

2. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že veľmi nepriaznivá sociálna situácia maloletých detí bola prehodnotená a Uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 14P/208/2020 zo dňa 12.8.2020, právoplatným dňa 11.9.2020, bolo nariadené neodkladné opatrenie pre: mal. deti, Y. Z., nar.XX.X.XXXX a Y. Z., nar.XX.X.XXXX, do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Spišská Nová Ves, Štefánikovo námestie 1358/1, 052 01 Spišská Nová Ves a mal. deti, I. Z., nar.XX.XX.XXXX a P. Z., nar.X.X.XXXX, do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Remetské Hámre, 072 41 Remetské Hámre 31, kde boli dňa 13.8.2020 odovzdané. Rodina je monitorovaná od r. 2011. Matka, S. Z., nar. XX.X.XXXX, mala vyživovaciu povinnosť k šiestim maloletým deťom Z., z nich štyri mala v osobnej starostlivosti a dve deti sú umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Mal. Y., I., P., a Y. boli v osobnej starostlivosti matky do 13.8.2020, mal. W., nar.X.X.XXXX, ktorá má ústavnú starostlivosť, je umiestnená v Centre pre deti a rodiny Mlynky - Biele vody a mal. S., nar.XX.X.XXXX, u ktorého je nariadené výchovné opatrenie a je realizované v Centre pre deti a rodiny Mlynky - Biele vody. Biologickým

otcom maloletých detí má byť S. S., nar.XX.X.XXXX, ktorý nie je uvedený ani v jednom rodnom liste maloletých detí, ale svojim správaním a konaním osvedčuje otcovstvo k maloletým deťom. Špeciálna ZŠ sv. Q. Q. S., W. K. B., ktorej žiakmi boli menované mal. deti, zaslala vo februári 2019 úradu správu o nedostatočnej starostlivosti o mal. deti zo strany matky. Taktiež detská lekárka, MUDr. O., NZZ Spišská Nová Ves, zaslala úradu správu o zanedbávaní starostlivosti, pričom v správe bolo uvedené, že matka nechodí s nimi na odborné vyšetrenia do Košíc. Vzhľadom k tomu, bola zhodnotená situácia v rodine a vypracovaný plán sociálnej práce. Úrad v spolupráci s terénnymi soc. pracovníkmi mesta, s miestnym komunitným centrom ako aj v spolupráci s pracovníčkou Osvety zdravia, monitoroval situáciu v rodine a vykonával v nej opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, za účelom podpory matky, resp. jej partnera S. S., k zodpovednému prístupu v starostlivosti o mal. deti. Partner matky a biologický otec detí bol dlhšiu dobu vo výkone trestu odňatia slobody. Po prepustení sa vrátil do rodiny a spoločne s matkou zabezpečovali starostlivosť deťom. Dňa 29.8.2019 matka porodila ďalšie dieťa, a to S. Z., u ktorého otcovstvo taktiež nie je určené. Dňa 3.7.2020 bola matke privolaná pracovníčkou R. zdravia p. Š. sanitka, kt. ju odviezla na polikliniku SNV - potratila. Vzhľadom k skutočnosti, že sa jedná o rodinu s jednoduchým spôsobom života a matka sa javila ako simplexná osobnosť, s oslabenými zručnosťami vo vzťahu k zabezpečovaniu základných potrieb maloletých detí, úrad zapojil do spolupráce s rodinou aj Centrum pre deti a rodiny Spišská Nová Ves, ktoré v rodine začalo vykonávať opatrenia terénnou a ambulantnou formou, zamerané na podporu rozvoja rodičovských zručností a povinností s konkrétnym zámerom - k zodpovednému prístupu a k zabezpečeniu riadnej starostlivosti o maloleté deti, k dodržiavaniu základných hygienických návykov a potrieb, plnenie povinnej školskej dochádzky a dodržiavanie odporúčaného liečebného procesu lekárom v prípade potreby. Úrad rodine pravidelne vypomáhal potravinovou pomocou, poskytovaním detského šatstva, nábytku, posteľe, paplóny a vankúše. Aj napriek tomu matka nedokázala zabezpečiť primeranú starostlivosť najmä mal. S., ktorý bol vo februári tohto roku hospitalizovaný v NsP Spišská Nová Ves, v zlom zdravotnom stave. Následne, bol dňa 6.3.2020 na základe neodkladného opatrenia umiestnený do CDR Mlynky - Biele Vody. V rámci šetrenia v prirodzenom rodinnom prostredí bolo zistené, že matka spolu s druhom opakovane opustili domácnosť, a zdržiavali sa na neznámom mieste, pričom starostlivosť o maloleté deti ponechali na najstaršiu dcéru mal. Y.. Príbuzní neprejavili záujem prevziať zodpovednosť za maloleté deti. Mal. Y. pri pohovore uviedla, že rodičia opakovane prenechali starostlivosť o súrodencov na ňu, zanechali ich bez peňazí a bez akýchkoľvek zásob. Potvrdila úradu, že rodičia sú niekoľko dní preč a ona už to nezvláda, nechce viac tak existovať a chce byť radšej umiestnená. Informácia o podozrení z možného páchania trestného činu - opustenia maloletých detí, bola dňa 19.8.2020 zaslaná na vedomie na OR PZ SNV a požiadané o dôkladné preverenie skutočnosti. Na podnet úradu bolo zrealizovaná dňa 25.8.2020 prípadová konferencia, kde sa matka vyjadrila, že ujo I., brat jej matky, ktorý býva vo vedľajšej izbe a G. V. (druh jej nebohej matky) ju vyhnali z jej izby, nesmie tam bývať, lebo neplatí. Ďalej uviedla, že G. V. nebol až tak veľmi nápomocný rodine, ako to prezentuje pred všetkými sociálnymi a terénnymi pracovníkmi. Mal. deti bil, kričal na ne, zastrašoval ich, často sa hádali a mali nezhody (bili sa) s otcom maloleté detí S. S., nar.XX.X.XXXX. Matka žiada, aby G. V. nemal dovolené návštevy k maloletým deťom v zariadeniach - uviedla: „nie je ich príbuzný, je to cudzí človek. Ja teraz prespávam vonku. som bezdomovec.“ S maloletými deťmi od umiestnenia do zariadenia (CDR Spišská Nová Ves) pracuje aj psychológ zariadenia. Z podanej správy vyplýva, že mal. deti Y. a Y. si na prostredie v centre postupne zvykajú, aktuálne je priebeh adaptácie v norme, sťažnený častými telefonátmi (každý druhý deň) G. V. (partner nebohej starej mamy detí). Deti na tieto kontakty reagujú dosť rozpačito, Y. následne neustále verbalizuje, že odmieta ísť domov, prežívanie detí je následne negatívne (plačlivé, roztržité, chvíľu trvá pokiaľ sa zapoja do diania na skupine). Deti sú po kontaktoch s p. V. emočne rozrušené a neisté, nečakané a stále hovory narúšali aj chod skupiny (výlety skupiny, neskoré večerné telefonáty...). P. V. porušoval pravidlá kontaktu, ktoré boli dohodnuté. Počas osobného rozhovoru v kancelárii sociálneho pracovníka centra dňa 14.8.2020, bol opakovane vyzvaný, aby s deťmi hovoril výlučne po slovensky a dodržiaval aj denný režim zariadenia, hlavne časmi jeho telefonátov. Dňa 31.8.2020 sa opätovne telefonicky kontaktoval, bol arogantný, dožadoval sa kontaktu s deťmi, začal byť verbálne nátlakový, zvyšoval hlas, vyhrážal sa udaním na úrade a 2.9.2020 ich vyčkával pri škole, verbálne útočil na Radku, podľa slov vychovávateľky riešil niečo s políciou a výsluchom Y.. Bolo jasné, že robil nátlak na Y., začínal byť arogantný, ale ovládol sa a pôsobil zastrašujúco. Y. nechcela s ním hovoriť, okamžite sa stiahla a skryla sa za vychovávateľku. Veľmi ju to emočne rozhodilo, bála sa. Obe deti následne boli poslané do školy na vyučovanie. Po ukončení vyučovania, ako p. vychovávateľka odchádzala s deťmi na autobus ich p. V. ešte stále sledoval, išiel za nimi. Z postrehu vychovávateľky vyplynulo, že pôsobil veľmi neupravené a bol dosť špinavý. Záver odporúčania psychológa je, aby bol kontakt so G. V. (osobný a telefonický) po dobu adaptácie a zastabilizovania detí prerušený. Obe deti

si užívajú pobyt v zariadení. Na odchod domov deti reagujú odmietavo. Zohľadňujúc doposiaľ zistené skutočnosti, zariadenie odporúča priame nariadenie ústavnej starostlivosti. Zo správy vo vzťahu k ďalším maloletým deťom (CDR Remetské Hámre) vyplýva, že mal. I.Á. a P. sa doposiaľ v skupine prejavujú ako nedisciplinované, nesamostatné deti vyžadujúce si 24 hod. starostlivosť, nekomunikujú, sú plienkované, nemajú osvojené hygienické návyky, ťažko zaspávajú, budia sa, začínajú byť agresívne voči ostatným deťom v skupine a sú podvyživené. Absolvovali neurologické a pedopsychiatrické vyšetrenia a sú v zdravotnej starostlivosti pediatra MUDr. Z.. Budú zaradení do školského vzdelávania v špeciálnej škole - variant C. V predchádzajúcom období na podnet úradu a v doprovode terénnej pracovníčky mesta matka detí absolvovala psychologické vyšetrenie dňa 21.02.2019 a 26.2.2020, pričom záverom je konštatované, že jej aktuálne neverbálne intelektové schopnosti sa pohybujú v pásme patológie, mierna duševná zaostalosť. Oblasť percepcie a senzomotoriky narušená. Výsledky psychologického vyšetrenia aktuálne poukazujú na stredne ťažké poškodenie kognitívnych funkcií. Simplexná, emočne nezrelá osobnosť v regrese, so značne neistým, anxióznym prežívaním a sklonom ku závislosti vo vzťahových väzbách. Stav trvalý, prognóza nepriaznivá. Z predchádzajúcich sociálnych zistení a hlavne zohľadňujúc skutočnosť, že blízky príbuzní matky, nie sú pre ňu oporou a pomocou, od umiestnenia maloletých detí matka nemá zabezpečené bývanie a taktiež prihliadajúc na osobnostné predpoklady a neschopnosť matky zabezpečiť riadnu starostlivosť všetkým deťom - nepriaznivý zdravotný stav maloletých detí I. a P., Úrad ako navrhovateľ konštatuje, že matke bráni v starostlivosti o deti závažná prekážka, je ústavná starostlivosť v prospech maloletých detí, keďže v prirodzenom prostredí je ohrozený ich život a zdravie.

3. Uznesením sp. zn.: 14P/232/2020-20 zo dňa 16.10.2020 súd ustanovil Mesto Spišská Nová Ves za opatrovníka pre maloleté deti na zastupovanie v tomto konaní.

4. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves zo dňa 19.10.2020 súd zistil, že matka maloletých je poberateľom dávky v hmotnej núdzi, iné dávky alebo príspevky nepoberá.

5. Zo správy ustanoveného kolízneho opatrovníka zo dňa 20.10.2020 súd zistil, že rodina obýva jednu izbu dvojizbového mestského nájomného bytu na ul. V. XX v W. K. B.. Domácnosť je skromne zariadená, hygiena domácnosti je na nízkej úrovni. Jedná sa o rodinu s jednoduchým spôsobom života. Matka S. Z.I. je slobodná, ale žije v družobnom vzťahu s S. S., nar. XX.X.XXXX, trvale bydliskom V. XX, W. K. B.. V súčasnosti sa podľa vyjadrenia rodinných príslušníkov matka nezdržiava na adrese trvalého bydliska, ale spolu s druhom S. S. sa zdržiavajú na neznámom mieste. Matka S. Z. nedokázala zabezpečiť primeranú starostlivosť svojím maloletým deťom. Opakovane spolu s druhom opúšťala domácnosť, pričom starostlivosť o maloleté deti ponechávala na najstaršiu dcéru Y. a príbuzní neprejavili záujem prevziať zodpovednosť za maloleté deti. Maloleté deti sa nachádzali v krízovej situácii, čím bol vážne ohrozený ich psychický, fyzický a sociálny vývin. S. Z. je matkou šiestich maloletých detí: Y. - nar. XXXX, I. - nar. XXXX, P. - nar. XXXX, Y. - nar. XXXX, W. - nar. XXXX, S. - nar. XXXX. Maloletý syn S. Z., nar. XX.X.XXXX bol dňa 6.3.2020 prijatý na základe uznesenia Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi č: 14P/65/2020, zo dňa 21.2.2020 do Centra pre deti a rodiny Mlynky - Biele Vody. Maloletá dcéra W. Z., K.. X.X.XXXX bola dňa 27.11.2012 na základe uznesenia Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi č: 4P/89/2012 prijatá do Centra pre deti a rodiny Mlynky - Biele Vody. Maloleté deti Y. Z., K.. XX.X.XXXX a Y. Z., K.. XX.X.XXXX boli dňa 13.8.2020 na základe uznesenia Okresného súdu Spišská Nová Ves o neodkladnom opatrení sp. zn.: 14/208/2020-8 zo dňa 12.8.2020 prijaté do Centra pre deti a rodiny v Spišskej Novej Vsi a mal. deti I. Z., K.. XX.XX.XXXX a P. Z., K.. X.X.XXXX boli dňa 13.8.2020 prijaté do Centra pre deti a rodiny Remetské Hámre.

6. U maloletých: Y., a Y. sa súd oboznámil so správou zo dňa 26.10.2020 o ich školskej dochádzke.

7. Na pojednávaní dňa 16.12.2020 navrhovateľ uviedol:

„Rodina je monitorovaná úradom od roku 2011. Je neustále monitorovaná z toho dôvodu, že nebola dostatočne zabezpečená starostlivosť o mal. deti. Mal. S. má zdravotné problémy a preto musel byť vyňatý z rodiny, pretože matka sa nedokázala o dieťa postarať. Ostatné mal. deti ostávali samé doma bez starostlivosti dospelých osôb. Matka je t.č. bezdomovkyňa, túla sa. Otec mal. detí je neuvedený. Vzhľadom na tieto okolnosti navrhujeme, aby súd rozhodol u maloletých detí o ústavnej starostlivosti, nakoľko v prirodzenom prostredí je ohrozený život a zdravie maloletých detí. Navrhujeme matku zaviazat' prispievať na výživu mal. deti vo výške 30 % zo sumy životného minima na účet jednotlivých centier pre deti a rodiny, kde sú maloleté deti umiestnené. Mal. S. má už nariadené výchovné opatrenie. Ostatné

maloleté deti nie je tam možnosť, kde by mohli byť. Matka nemá zabezpečenú náhradnú starostlivosť, ani nezlepšila starostlivosť o maloleté deti. Nejaví o deti žiadny záujem.“

Zástupca okresnej prokuratúry uviedol:

8. „Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že dôvod, pre ktorý boli maloleté deti umiestnené na základe NO stále nepominul. Matka nemá zabezpečené bývanie, vedie túlavý spôsob života. Nikto ďalší z rodiny neprejavil o maloleté deti záujem. Je preto v záujme mal. detí, aby boli upravené ich pomery a preto doporučujem návrhu vyhovieť.“

9. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

10. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

11. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

12. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

13. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

14. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

15. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 61 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 61 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 61 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

19. Podľa § 61 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

20. Podľa § 61 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

23. Podľa § 76 ods. 2 Zákona o rodine proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

24. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

25. Podľa § 77 ods. 2 Zákona o rodine práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa premlčujú.

26. V zmysle citovaných zákonných ustanovení je súd povinný skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti (napr. starým rodičom alebo iným príbuzným) alebo do pestúnskej starostlivosti a tak predísť nariadeniu ústavnej starostlivosti. Podľa zistenia súdu neexistuje taká blízka osoba, ktorá by sa o maloleté deti dokázala riadne osobne postarať. Vzhľadom na uvedené nie je možné momentálne deti zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo jeho výchova je vážne narušená. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že matke v starostlivosti o deti bráni závažná prekážka, ktorá spočíva v tom, že matka vedie záhalčivý spôsob života a jej maloleté deti ostávajú bez výchovy a starostlivosti dospelých osoby.

27. V tomto konkrétnom prípade súd s poukazom na vyššie uvedený skutkový stav a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami nariadil maloletým ústavnú starostlivosť pretože mal zato, že nariadenie ústavnej starostlivosti je v ich záujme, najmä s poukazom na skutočnosti vyplývajúce z návrhu navrhovateľa a správ podaných po ich umiestnení.

28. V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd zároveň určil povinnosť matke a otcovi prispievať na výživu maloletého dieťaťa v minimálnej zákonom stanovenej výške po 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené, neplnoleté dieťa, keďže matka je toho času nezamestnaná.

29. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

30. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

31. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

32. O trovách konania súd v danom konaní nerozhodoval, nakoľko zo strany účastníkov konania nebol podaný návrh na rozhodovaní o nich, pričom podľa § 57 CMP súd môže o nich v mimosporových konaniach rozhodovať len na návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach . (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok/ ďalej len ako „ CSP“/).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP) .

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.